

De *Abra*-tabel van Dirk van der Mark

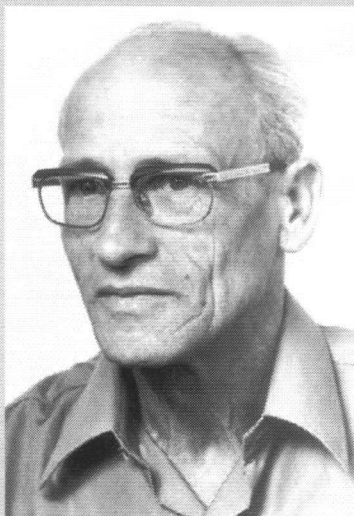
Martin Cadée*

Enige weken geleden kwam ik, bij het ordenen van overdrukken en kopieën, de *Abra*-tabel van Dirk van der Mark weer tegen. Dat riep bij mij herinneringen op aan de begintijd van de WTKG, en natuurlijk aan de auteur van deze tabel, Ir. Dirk van der Mark (1921-1980), helaas vroegtijdig overleden.

Dirk was van 1967 tot 1973 voorzitter van de WTKG en heeft in zijn actieve periode veel verzameld, vooral in Antwerpen, waar toen de zogenaamde Kleine Ring werd aangelegd, waarop men tegenwoordig regelmatig in de file staat. Dirk was een enthousiast verzamelaar en heeft een grote en interessante collectie opgebouwd, die uiteindelijk is opgenomen in de collecties van Naturalis in Leiden. Het verzamelen alleen was niet zijn doel, hij wilde ook echt wat met het verzamelde materiaal doen. Zo heeft hij zich uitgebreid beziggehouden met het tellen van schelpen uit gruismonsters om een methode te vinden om de monsters onderling te vergelijken. Dirk was leraar Biologie en dus gewend om zaken duidelijk uit te leggen. Ook voor experimenten deinsde hij niet terug, om mechanische verwerking te simuleren bewerkte hij een monster in een plastic zak met de vuist. Helaas bleek de simulatie in dit geval te krachtig! Zijn verhandeling 'Wat is een soort?' is door vele leden (ook door onze Duitse leden) bestudeerd, en voorzag in een behoefte.

Ook de miocene *Abra*'s hadden zijn belangstelling. Eén van de resultaten van zijn werk aan de *Abra*'s was deze *Abra*-tabel. Dirk beschouwde het als een voorlopig resultaat, vandaar dat deze tabel niet echt gepubliceerd is. Deze tabel is aan de leden van de WTKG verstuurd samen met een aankondiging van een vergadering in 1967. Helaas heeft hij nooit een definitieve versie van deze tabel gemaakt. Wel is als resultaat van zijn werk aan de miocene *Abra*'s door hem een nieuwe soort beschreven, *Abra berchemensis* Van der Mark, 1968 (Publicatie no. 3 van de WTKG). **In deze voorlopige tabel komt *Abra berchemensis* voor als *Abra nov. spec.***

Omdat er nooit een echte publicatie van deze tabel is geweest dreigt het werk van Dirk aan de *Abra*'s verloren te gaan. Het aantal WTKG-leden in 1967 was nog niet zo groot, en omdat de tabel niet in de Mededelingen (het toenmalige verenigingsblad) is ver-

schenen, zijn we afhankelijk van toenmalige leden, die de tabel nog bewaard hebben. Omdat de tabel als los stencil bij de vergaderstukken zat, is er een grote kans dat deze is weggegooid in de

loop der jaren. Bovendien is er eigenlijk geen referentie mogelijk naar deze tabel, omdat deze niet in een tijdschrift is verschenen. Ik denk ook dat je bibliothecarissen tot wanhoop kunt drijven door naar deze tabel te vragen! Gelukkig blijkt onze eigen bibliotheek wel een exemplaar te bezitten! Hoewel daarmee de tabel toch toegankelijk is, leek het me een goed idee om hem in zijn oorspronkelijke vorm nogmaals uit te geven in Afzettingen. Deze wordt daardoor bekend en toegankelijk voor onze tegenwoordige leden, en is dan ook refereerbaar. Gelukkig vond onze redactrice herpublicatie een goed idee, en dankzij haar inspanningen kan hier ook een duidelijke foto van Dirk worden afgebeeld. Ik hoop dat deze tabel nu de bekendheid krijgt die hij verdient!

Referenties

- Cadée, M. C. & A. W. Janssen, 1980. In memoriam. - Afz. Werkgroep Tertiaire en Kwartaire Geologie, 1e jrg (november): 99-100.
- Mark, D. van der, 1966. 'Iets over schelpen tellen'. Enkele opmerkingen naar aanleiding van het artikel van G.C. Cadée in Mededelingen vol 3, no 2. - Meded. Werkgroep Tertiaire en Kwartaire Geologie 3 (3/4): 63-66, 2 tab.
- Mark, D. van der, 1967. Voorstel voor een standaardmethode voor een taxometrische bepaling van aardlagen aan de hand van de molluskenfauna. - Meded. Werkgroep Tertiaire en Kwartaire Geologie 4 (1): 13-23.
- Mark, D. van der, 1968. Eine neue *Abra* aus dem Miocän von Berchem. - Basteria 32 (4/5): 83-88, 4 fig.
- Mark, D. van der, 1968. Wat is een soort? - Meded. Werkgroep Tertiaire en Kwartaire Geologie 5 (3/4): 67-73, 3 fig.

Hoe vanaf nu aan deze tabel te refereren?

Mark, D. van der, 1967, Voorlopige determinatie-tabel voor miocene *Abra*-soorten: In Afzettingen 30 (3), 2009.

*Martin Cadée, Klimroos 35, 2317 GD Leiden, tel. 071-521 47 71, e-mail: mc.cadee@casema.nl

